

Téereb Daaniyel — Tëeméer buy benn téeméer ak juróom-ñeent ak juróom-ñett

Ubbi gis-gis bi: Xam-xamu bés yu naqar yi ci Daniel

Jeff Pippenger

2024-03-25

Ci ñetteelu atum Siirus buur Pers, am na mbir mu feesaloon Daniyeel, ki ñuy tudde Beltecaasar; te mbir ma dëgg la woon, waaye jamono ji ñu ko digle woon yàgg na woon. Mu xam mbir ma, te am xam-xam ci peeñ ma. Ci fan yooyu man Daniyeel da maa nekkoon ci naqar diirub ñetti ayu-bés yu mat. Duma lekk mburu mu neex, yàpp ak biiñ duggul ci sama gémmin, te duma diw sama bopp benn yoon sax, ba ñetti ayu-bés yu mat jeexee. Te ci ñaar-fukk ak ñeenteelu bés bi ci weer wu jëkk, bi ma nekke ca wetug dex gu mag ga, gi ñuy wax Hiddekel. Daniyeel 10:1–4.

Ci biir ñetti fan ak genn-wàll bañaari waxtu yu leeral ci Yëfandikoo 11, bi ñaari seede yi dee te nekk ci mbedd mi, ab “mbir” mooy feeñaloo Belteshazzar. Bu jiitu woon, dafa xamoon “peeñ mi” (mareh), ndaxte ci saar 9, Gabriyel dañu ko ba noppi dikkal woon, jox ko xam-xam ci peeñ mi.

Waaw, bi ma doon wax ci ñaan ga, fekk góor gi tudd Jibiriil, ki ma gisoon ca peeñ ma njëkk, ñu yónni ko mu niiw bu gaaw, daldi laal ma ci waxtu saraxu ngoon. Noonu mu leeral ma, wax ak man, ne: “Yaw Danyeel, léegi ma ñëw ngir may la xam-xam ak dëgg-degg. Ca ndoorteelu sa ñaan yi, ndigël gi génna; te ma ñëw ngir won la ko, ndaxte ku ñu bëgg lool nga. Kon nag, dëggal mbir mi, te seet peeñ ma.” Daniyeel 9:21–23.

“nit ki tuddowee bu góor, Garbiel, mi” Daniel “gisoon ko ci peeñ gu njëkk ga,” muy wax ci “chazon,” mooy peeñu jaar-jaaru yonent ci taarix, te loolu doon wax ci ni Garbiel doon firi Daniel peeñug nguuru yi ci waxi yonent yu Biibël ci saar waajur gi ci aayaat juróom-ñaar. Waaye “peeñ,” bi Daniel waroon a xalaat ci saar waajur gi ci aayaat juróom-ñett, mooy “mareh,” peeñu melokaan wi. Noonu Garbiel di jox Daniel xàjjale taarixu waxu yonent bu ñaar junni ak ñetti téeméeri at yi.

Saaru juróom-ñent gi, am na ay matal ci at mu njëkk wa Daryus. Bi Belteshazzar waxee ne moom “am na xam-xam ci peeñ mi,” ci “ñetteelu atub Cyrus,” moo xamoon “mareh,” teguin gi, diirub ñaari at. Li Belteshazzar àgg ci xam ci “fan yooyu” yu naqar, mooy “mbir mi,” maanaam baatub Ebre “dabar,” te dafa yàgg, ndaxte jamono ji ñu dogaloon moo doon ñaar junni ak juróom téeméer ak ñaar-fukk at.

Dañeel dafa xamoon ba noppi lenn ci “mbir mi,” ndaxte mooy doon matal ñaanu Léwitig 26 bi ci saar 9, te loolu mooy ñaanu “mbir mi.” Leer gu yokku woon ci “juróom-ñaari yoon yi,” gi Belteshatsar xam ci biir ñaar-fukk ak benn fan yu jooy, te yokkute leer gi ci “juróom-ñaari yoon yi,” ci fan yooyu yu jooy, dafa mel ni leer gu yokku ci “juróom-ñaari yoon yi” ci atum 1856. Itam Millerit yi xamoon nañu ba noppi ci “juróom-ñaari yoon yi,” ndaxte waxoon nañu ko, waaye am na woon leer gu yokku ngir nattu leen ci dal boobu sax ci seen jaar-jaar, bi ñuy jële wéy di soppiku jëme ci yokkute Philadelphian ba ca yokkute Laodicean.

Ay fan yu Belteshazzar ci jonjante ak taariixu waxu Yàlla ba yoonu Filadelfi soppeeku yoonu Laodisee ci atum 1856, te gannaaw loolu mu soppeeku jàngu Adventiste bu Laodisee ci atum 1863. Taariixu Belteshazzar ak bu Millerite bi ci leer gu yokkute ci “juróom-ñaari waxtu yi,” méngoo na ak soppeeku yoonu Laodisee bu ñetteelu malaaka ba ca yoonu Filadelfi bu ñaar-fukk ak ñeent-fukk ak ñeent junni ñi, ak ci fan yu jooy ya, maanaam ci biir waxtu ndéggër bi, ba leer gu yokkute ci “juróom-ñaari waxtu yi,” war a feeñ.

Belteshazzar dafay benn yonnente ak yëngu-yëngu. Ci fan yi mu nekk ci jooyam, yonnente bi war na xam “mbir mi,” mooy Dëgg gi, te gannaaw loolu mu war a yégle “mbir mi” ci ab yëngu-yëngu, bu Michael dekkalee ñaari seede yi ci atum 2023.

Baatu Ebraayik bi ñuy wax “march” (peeñu melo Kirist), bi ñuy wax ne Danyeel am na njàngat ci moom ci bennete bi jëkk, feeñ na ñenti yoon ci gis-gisu mujj bu Danyeel. Ñaari yoon ñu tekki ko “gis-gis,” te ñaari yoon it ñu tekki ko “melo.” Bi njëkk bi Danyeel jëfandikoo baat boobu ci bennete bi jëkk, muy wax ne xam na “gis-gis” bi, waaye ñetti yeneen aji-jëfandikoo yi di won ne Danyeel moo doon dund gis-gis boobu. Ci bennete juróom-benn bi, kanamu Kirist mel ni “melo” mu mel ni leeru yax-safara.

Te ci ñaar-fukk ak ñeentelu bésu weer wu jëkk wa, bi ma nekke ci wet gu dex gu mag ga, gi ñuy wax Iddekel; noonu ma yékkati sama bët, xool, te gis nit ku nekk sol mbubb mu rafet te ñu laxas ko ci ndigg ak wurus wu baax buy jóge Ufas. Yaramam it mel ni beril, kanamam mel ni leerug melax, ay bëtam mel ni lampa yu safara, ay yoxoam ak ay tánkam mel ni xàñjar bu ñu wecc ba ne, te baatub waxam mel ni baatu mbooloo mu réy. Man rekk maa di Danyeel gis peeñ mi; ndaxte góor ña ma àndaal gisewuñu peeñ mi, waaye tiit bu réy daldi wàcc ci seen kow, ba tax ñu daw, dem dencu. Moo tax ñu bàyyi ma ma nekk doɲɲ, te gis naa peeñ mii mag; te doole desatul woon ci man, ndaxte sama taaru jëmm soppeeku ci biir sama yaram neexadi ak yàqu, te amatu ma benn doole. Danyeel 10:4–8.

Am na beneen keneen baat ci làkk Ebre yi ñuy tekki ne “peeñu,” te dinañu wax ci moom gannaaw bu nu eene ay melokaani baat bu Ebre bi di “march.” Ci aaya yi weesu, baat bi ñu tekki ne “melokaan” mooy baat bu Ebre bi di “march.” Benn baat boobu lañu itam tekki ne “peeñu” ci aaya fukk ak juróom-benn bi. Ci aaya fukk ak juróom-benn bi, peeñub Almasi bi tax na Daniel am tiis.

Te xool, ku mel ni melokaani doomu nit yi laal sama tuñ: noonu ma ubbi sama gémmini, wax, ne ki taxawoon sama kanam, Yow sama sang, ndax gis-gis bi sama metit dellu na ci man, te desul benn doole ci man. Daniel 10:16.

Baati Ebraayik bi ñu tekki ne “metit” dafay tekki itam ben “carnière”, te “peeñu” ngir feeñug Kirist bi Daniel gis ci kàddu gi dafa wërri ci benn carnière. “Carnière” ci waxu yégle mooy mel ni ab taxawaayu jëm kanam walla dellu ginnaaw.

«Amna ay njàngat yu nuy jàng ci jaar-jaaru jamono yi weesu; te dees na woo xel ngir seen yépp xam ne Yàlla dafa di liggéey tey ci benn yoon yi mu masa doon liggéey ba noppi. Loxoam feeñ na ci liggéeyam ak ci biir xeeti àddina tey itam, ni ko nekkoon ba patee dale ba xebaar bu baax bi jëkk a yéglee Aadama ca Eden.»

“Am na ay jamono yu nekk ay jant yu am solo ci jaar-jaari màkkaanu xeeti nit ak ci jaar-jaari kaniisag Yàlla. Ci dogalu Yàlla, bu ay jafe-jafe yooyu agsee, leerug waxtu woowu dees na ko joxe. Su ñu ko nanguwee, am na yokkute gu esprituel; waaye su ñu ko bañee, wéy-néeg gu esprituel ak yàqute toppu nañu ko. Boroom bi, ci Kàdduam, ubbi na liggéeyu xareb xibaar bu baax bi, ni ñu ko doxalee woon ci jamono yi weesu, te ni muy deme ci ëllëg, ba ci xeex bu mujj bi, bu juntuukaayi Seytaane di def seen mujj gu yémé ci kàttanam.” Bible Echo, August 26, 1895.

Sarax fukki ak juróom-benn bi di wone boppam ci jaar-jaaru nettali bi Belteshazzar di teg ci kanam. Moo doon benn waxtu buy soppiku ngir ñaari geeno yi: geeno Républiquein bi (réew mi) ak geeno Protestant bi (jàngoro ji). Mu ngi tegtal benn jafe-jafe bu mag, te it mu ngi tegtal buntu bi leer gu bees, gu jagleeloo ci jaar-jaar boobu, ñu joxe. Waxtu soppiku bi ci Daniel amoon na bi Daniel “laal” ko, ñaareel yoon ci ñetti yoon yi. Daniel dees na ko woon a laal ñetti yoon, te ñaareel yoon bi ñu ko laale mooy woon benn waxtu buy soppiku ngir moom; te waxtu soppiku boobu mooy ñaareel yoon ci ñetti yoon yi Daniel gis “mareh” vision bi.

Te gis, kenn ku mel nirogu doom aadama yokk samay ci sama tuñ; ba noppi ma ubbi sama gémmin, wax, ne ki taxawoon ci sama kanam: Sama sang, ndax peeñ mi, samay metit dellusi nañu ci man, te desul benn doole ci man. Daniel 10:16.

Dina waxaat ci ñetti laal yi ci lu gaaw. Bi njëkk ci ñeenti yoon yi Daniyel jëfandikoo baat bi “mareh”, mooy seedeem ne mu dégg vision bi, te ñetti ñaar yi ci mujj di xamle ay jaar-jaaram ba mu gisoon dégg-dégg melokaan bi. Bi ñetteel yoon ba mu xamle vision bu melokaan bi, mooy aaya fukki ak juróom-ñett, fa lañu ko laale bi ñetteel yoon.

Noonu ku melaat ma laal ma, kuy mel ni nit, te dooleel ma. Daniel 10:18.

Ca ñaareelu laal bi, ci saraxal fukki juróom-benn, te mooy ñaareelu xamle ci nettali “marah” bi, dooleem dem na; waaye ci ñetteelu laal bi, dooleem dellusi na. Ci saraxal fukk, fukki juróom-benn ak fukki juróom-ñett, dañu laal Daniyel. Ci saraxal juróom-benn, Daniyel gis na melokaanu Almasi bi, te gannaaw loolu Gebriyel; te ci saraxal fukk, Gebriyel laal na Daniyel ngir yoon wu jëkk.

Noonu ma yékkati sama bët, xool, te gis ne am na kenn ku sol yére wu lino, te mu takk wurus wu baax wu jóge Ufas ci ndiggam. Yaramam mel ni beril, jëmmam mel ni leerug melax, bëtam mel ni lamp yu safara, loxoom ak tàmkan mel ni xàñjar wu ñu sellal bu jex, te baatu waxam mel ni baatu mbooloo mu bare. Man Danyeel rekk a gis peeñ ma; ndaxte góor ña nekkoon ak man gisewuñu peeñ ma. Waaye tiit bu réy daldi dal ci seen kaw, ba tax ñu daw ngir nëbbiku. Moo tax des naa maam kenn, te gis peeñ bu mag bii, te doole desatul woon ci man; ndaxte taaru sama kanam soppeeku ci man ba doon yàqu, te amuma woon benn doole.

Waaye dégg naa baatu kàddu yi mu wax; te ba ma dégge baatu kàddu yi mu wax, ma daanu ci nelaw gu xóot ci sama kanam, sama kanam jublu ci suuf. Noonu, xoolal, loxo la ma laal, te tax ma jóg ci sama ñaari óom ak ci tàmki sama yoxo. Mu ne ma: «Yaw Danyeel, góor gu ñu bëgg lool, xam kàddu yi ma lay wax, te taxaw bu jub; ndaxte yaw lañu ma yónni léegi.» Ba mu waxee ma loolu, ma taxaw di yëngu ak ragal. Noonu mu ne ma: «Bul ragal, Danyeel; ndaxte li

dale ca bés ba njëkk nga samp sa xol ngir dégg te toroxal sa bopp fa kanam sa Yàlla, dégg nañu sa kàddu, te ñëw naa ngir sa kàddu yi. Waaye kilifa nguurug Perse dafa ma tere benn-fukki fan ak benn; waaye, xoolal, Mixaayel, kenn ci njiiti kilifa yu mag yi, ñëw na ngir dimmëli ma; te des naa fa ak buur-yi Perse. Léegi nag ñëw naa ngir may la xam li dina dal sa askan ci fan yu mujj yi; ndaxte peeñ mi moo ngi sax ngir ay fan yu bare.» Danyeel 10:5–14.

Noonu ci saar fukki ak juróom-benn, dañu laal Daniel ñaareel yoon, bi mu gisee peeñug Almasi bi.

Ba mu waxee ma kàddu yooyu ci man, ma jublu sama kanam ci suuf, ba nekk luul. Te gis naa benn ku mel ni niroob doom aadama yi la, mu laal sama tuñ; noonu ma ubbil sama gémmiñ, wax, ne ki taxawoon ci sama kanam: Yaa sama sang, ndax peeñ mi, metit yi daanu ci man, te desatul benn doole ci man. Ndax naka la jaamub sama sang jii di wax ak sama sang jii? Ndax man, ci saa si sax, doole deseetu ci man, te saxulati benn ngelaw ci man. Daniel 10:15–17.

Kon nag Danyeel laal na ko ñatteel bi, bi Jibril feeñee, du Kirist.

Noonu am délsi ma, laal na ma ci kenn ku mel ni nit, mu dëgëral ma. Mu ne ma: “Yaw góor gu ñu bëgg lool, bul ragal; jàmm na la. Dëgërël sa bopp, waaw, dëgërël sa bopp.” Bi mu waxee ak man, ma am doole, ma ne: “Na sama sang bi wax, ndaxte yaa ma dëgëral.” Noonu mu ne ma: “Xam nga lu tax ma ñëw ci yow? Léegi dinaa dellu ngir xeex ak buurub Peres; te bu ma génnee, xoolal, buurub Gerees dina ñëw. Waaye dinaa la won li ñu bind ci téereb dëgg; te amul kenn ku taxaw ak man ci mbir yii, kudul Misael, seen buur.” Daniel 10:18–21.

Daniyel laal nañu ko ñetti yoon, te ci njëkk ak ci ñetteelu yoon, malaaka Jibriil moo ko laal. Ci ñaareelu yoon bi ñu ko laale, Almasi bi moo ko laal. Daniyel jëfandikoo benn baat bu Ebere ñetti yoon, waaye ci njëkk ci ñent yooyu, ci saar bi njëkk, dafa waxoon ne moom dégg na “peeñ mi.” Xam dëgg am solo, waaye du benn ak dund dëgg gi, ni ko mu ko dundee ci des na ñetti yoon yi.

Bi bés yu Daniel di naaxee jeexee, ñu ko may mu jaar ci xew-xewu peeñ mi, bi mu nekkoon ba noppi xam xelam lu jëm ci moom laata bés yu naaxee jeex. Xew-xew boobu dafa ñëw ci ñetti jéego, te ñu ko tegtal ci ñetti laal. Laal bu njëkk ak bu mujj bi, Gabriel moo ko def; te laal bu digg ba, Kirist moo ko def. Laal bu njëkk ak bu mujj ya daan nañu doon araf yu njëkk ak yu mujj ci alifbe Ebrë. Ci jéego bu ñaareel booba, Daniel dafa ràññee sa xaaalisam ni ab bàkkaarakat buy béq ci kanamam Boroomam; moo tax laal bu digg ba di tegtal béq, ni ko araf bu fukki ak ñett ci alifbe Ebrë di tegtale.

“Waaye Piyeer dafa bañoon na léegi gaal yi mbaa yeb yi. Kéemaan boobu, ba mu weesu bépp beneen bi mu mas a seede, ci moom dafa doon feeñalug kàttanu Yàlla. Ci Yeesu mu gis Kenn ku yor mbind mépp ci sañ-sañam. Teewinu yállay gi moo wone sellul-bañam boppam. Mbëggeelam ci Boroomam, rusam ndax ngëmadi-am bopp, ngërëmam ndax suufeelu Kirist, te ëpp ci lépp xelam ci sobeam ci kanamu laab gu dul jeex—lépp loolu dafa ko daan. Bi ay àndandoomam di taxaw ci daldi tëj liir yi nekk ci mbaal mi, Piyeer dafa daanu ca tànkì Musalkat bi, ne: “Soromal ma, ndax nit ku bàkkaar laa, Boroom bi.”

“Moom kenn la woonug sell gu sellal gi jóge ci Yàlla moo taxoon yonent bi Danyeel daanu mel ni nit ku dee fa kanam malaaka Yàlla. Mu ne: ‘Sama taar wi soppeeku ci man ba ne yàqute, te desul woon benn doole ci man.’ Noonu itam, bi Esayi gisee ndamu Boroom bi, mu

wax ne: ‘Musiba ngir man! Ndaxte sànk naa; ndaxte nit laa bu ay tuñ yu sellul, te dëkk naa ci biir nit ñu am ay tuñ yu sellul: ndaxte sama bët gis na Buur bi, Aji Boroom gaayu xare yi.’ Danyeel 10:8; Esayi 6:5. Nitu aadama, ak woyofam ak bàkkaaram, teggoon nañu ko ci wët gu juuyoo ak matug Yàlla, te mu déggoon ne dafa nekk kuy ñàkk lépp te sellul. Noonu la nekkoon ci ñépp ñi ñu may gis dayo ak màggteefu Yàlla.”

“Piyeer waxoon na: ‘Soril ma, ndaxte nit ku bàkkaar laa;’ waaye mu sax ci tàñki Yeesu, di xam ne mēnu ko woon a soreel ak Moom. Musalkat bi tontu na ne: ‘Bul ragal; li dale tey, nit nga di jàpp.’ Gannaaw ba Isaya gisee sellug Yàlla ak yàquteem boppam, lañu ko dénk yégleb Yàlla bi. Te itam gannaaw ba ñu gindee Piyeer ci bañ boppam ak wéeru ci kàttanu Yàlla, la jot woote gi ci liggéeyam ngir Kirist.” The Desire of Ages, 246.

Wision “mareh” mooy wision fee Krist di feeñee, waaye malaaka Gabriyel mooy ki ñu tektal ci ñaareelu ak ñeenteelu yoon bi Danyeel jëfandikoo baat bi. Yoon wu jëkk wi mooy wax ne Beltesasar deggoon na wision bi, waaye ñetti yoon yi mujj yi dañuy tektal ne Danyeel moo doon xamle wision bi ci njàngatam. Ci ñetti yoon yi Danyeel di xamle wision bi, itam dees na ko laal.

Bi mu jëkk bi Jibraayil la ko laaloon mooy gannaaw ba mu gisoon melokaanu Kirist bu màggaliku, te xew-xew boobu bàyyi na ko ci “nelaw gu xóot ci sama kanam, te sama kanam jublu ci suuf si.” Peeñ mi jur na tasoo, ndaxte ñi nekkoon ak moom “gisewuñu peeñ ma; waaye yëngu-yëngu gu réy daldi dikk ci seen kaw, ba tax ñu daw ngir nëbbiku.” Ci njëkk aak dégmal ga, Yeremiya “toog na mbooloo, ndax loxo Yàlla,” te ci Beltesajar “doole deseetu woon ci moom” “ndax” “rafetam soppeeku woon na ci biir moom muy yàqute, te” moom “dencatu woon doole.”

Bi Gàbriyel laal ko woon yoon wu njëkk, ba noppi Gàbriyel toogël Dañeel ci ay bàqam ak ci palm yi ci ay loxoom. Gannaaw loolu, mu santaane ko mu xam wax yi mu ko wax te daldi taxaw; te def na ko, doonte dafa yëngatuwoon ak tiit. Noonu Gàbriyel may Dañeel leeraliinu li xewoon diirub ñaar-fukk ak benn fan yi Dañeel nekke ci jooy. Mu wax ne, gannaaw bi mu xeexee ak buur yaa Përs pendant ñaar-fukk ak benn fan, Mikaayil wacce na ca asamaan ngir dugg ci xare ba, te noonu Gàbriyel ñëw ngir tontu ci ñaan yi Dañeel ñaan te leeralal ko “li dina dal sa xeet ci fan yu mujj yi.” Bi Mikaayil wacce ca asamaan, yónnee nañu Gàbriyel ngir mu leeralal Dañeel fan yu mujj yi.

Njàngatug Gabriel joxeeloon na Daniel ci mujji gi ñaar-fukk ak benn fan yu jooy gi, te ci njàngat “rëdd ci kaw rëdd” bu Pexe bu Révélation saar fukk ak benn, loolu moo firndeel bi Ezequiel ci saar fanweeri-ñeent ak juróom-ñett ñaareel yoon digleeku ko muy wax ci kaw yax yu dee yi, ngir jóglloo ñaari yonent yi génne leen ci seen bàmmeele yi. Loolu am na bi Michael wacceee asamaan, dee delloo bakkan yaramu Moïse, fekk mu bañ a dugg ci wax ak Seytaane ci téereb Jude. Daniel dafa nar a delluñu ko laal ñaar yoonati ginaaw bi Gabriel joxee ko ndàkktalu fan yi ñuy jooy.

Gannaaw ba Gabrieleel jeexee, Danyeel “dëppoo ay kanamam ci suuf, ba mu nekk luul”; te gannaaw loolu Kirist ci boppam “laal” na ay “tuñ”am; ba noppi Danyeel “ubbi” ay “gémminam, wax, ne ka taxawoon ci sama kanam: Sama sang, ndax peeñ mi, samay metit dellusi nañu ci man, te amuma doole mukk. Ndax naka la jaamam sama sang bii man a wax ak sama sang bii? Ndax man, ci saa si sax, doole desul ci man, te saxatuwul benn ngelaw ci man.”

Kóllëg gis ak wax ak Kirist suufel na Danyeel ba mu tàbbi ci pënd. Mu nekkoon ku luu, te dafa doon des noonu su Kirist la ko laaluloon ci ay làmmiñam, ni ay làmmiñi Isaya ñu laale woon ak doj wu tàkk wi jóge ca saraxalukaay ba.

Dina nañu yokk ci gëstu bii ci mbind mi ci topp.

“Bi Esayi gis yée xamle gu ndam ak maggug Boroomam, xelam fees na lool ak xam-xamu sellte ak aji-sellug Yàlla. Anaa bu tar la doon ci diggante matug yépp a màggatuley Boroom bi mi ko bind, ak yoon wu bàkkaar ñi, moom itam bokk ci ñoom, ñi yàgg a faral diñu leen ci xeetu nit ñi tànn ci Israyil ak Yuda! ‘Ndax man, musiba maa ko!’ la wax; ‘ndaxte deena sanku; ndaxte nit ku ay tuñ yu sellul laa, te dëkk naa ci biir xeetu nit ñu ay tuñ yu sellul: ndaxte samay bët gis nañu Buur bi, Boroom mbooloom asamaan.’ Aaya 5. Bi mu mel ni taxaw ci leer gu mat sëkk gu présence buyée ci biir barab bu gën a sell, mu xam ne suñu ko bàyyi ci ay matadiyam ak dooleem ju doyul, du man mukkk a matal ndigal li ñu ko woo. Waaye benn seraf lañu yónni ngir jële ko ci tiisam te waajal ko ngir ndawtiisam gu réy. Benn doxalin bu dund jógé ci saraxal bi lañu ko teg ci ay tuñam, ak kàddu yii: ‘Xoolal, lii laal na sa ay tuñ; te sa tooñ jëlees na ko, sa bàkkaar setees na ko.’ Noonu baatub Yàlla déggooon na ne: ‘Kan laay yónni, te kan moo nu demal?’ te Esayi tontu ne: ‘Maa ngi nii; yónni ma.’ Aaya yi 7, 8.”

“Gan gi jógeew bi santaan na yonnenta bi doon xaar ne ko: ‘Demal, te wax nit ñi ne: Déggleen dëgg, waaye xamuleen; te gisleen dëgg, waaye seetluwuleen. Dëgëral xol yi nit ñii, diisallo sañseeni nopp, te tēj seeni bët, ngir bañ ñuy gis ak seeni bët, dëgg ak seeni nopp, xam ak seen xol, dellu, ba noppi ñu wéral leen.’ Aaya yi 9, 10.

“Warugar bi war na leer; dafa yékkati baatam ngir weddi lu bon yi ngir di am ci jamono ji. Waaye mu ragaloon a tàmbali liggéey bi te amul benn ndigal gu mu di jàppale ci yaakaar. ‘Boroom bi, ba kañ la?’ la laaj. Aaya 11. Ndax kenn ci sa nit ñi nga tànn du mas a xam te tuub, ba noppi wér?”

“Diisam buy metti ci lu jëm ci Yuda buy réer, waruñu ko yóbbu cig neen. Yonnentam waruñu woon a nekk lu dul njariñ benn benn. Waaye bon yi doon yokku ci ay maas yu bare, mēnuñu leen a dindi ci jamonoom. Ci biiram dundam bépp, dafa wara nekk jàngalekat bu muñ te am fit—a yonent bu yaakaar itam, baaxul rekk yonent bu alkande. Bu pexe Yàlla bi mattee ci mujj, meñneef gu mat sëkk ci ay jëfandikoom, ak ci liggéeyu bépp yonnent bu Yàlla bu takku, dina feeñ. Ab desit war na mucc. Ngir loolu man a am, waxi artu ak ñaan yi war nañu leen a yégal réew mi di bàkkaar, ni Boroom bi waxe: ‘Ba kera dëkk yi saxaar ba amul ku ci dëkk, Ak kër yi ba amul nit, Ak suuf si ba ne yàqu gu mat, Te Boroom bi jële nit ñi jëmmale leen fu sore, Te am fa bay taxawe gu réy ci biir suuf si.’ Aaya 11, 12.”

“Àtte yu metti yooyu war a dal ci kaw ñi bañ a tuub,—xare, ngàddaay, noot, ñàkka kàttan ak màggaay ci xeeti réew yi,—lépp loolu war na ñëw ngir ñi dinanu gis ci yooyu loxo Yàlla bu mer, ndax ñu gindi leen ci tuub seet. Fukk giir yi dëkk ci nguuru bëj-gànnar, léegi-dinañu leen tasaaroo ci xeeti réew yi te bàyyi seen dëkk ya neex a yàqu; mbooloom soldaari xeeti réew yu bëggul dañuy dajale seen suufaat baat baat; te sax Yerusaleem ci mujj dina daanu, te Yuda dinañu ko yóbbu ngir mu nekk jaam; waaye Suuf su Digoon du yàgg baññ a nekk yépp yàqu ba fàww. Kóllëre gu ndawsiik bi jóge asamaan waxoon Esayi mooy lii: ‘Waaye ci biiram dina am

benn fukkal, Te dina dellusi, te dinañu ko lekk: Ni garab gu mag, ak ni daraxu oak, Ñi seen këram nekk ci seen biir suñu daane ay xob; Noonu askanu woowu sell mi mooy nekk seen këram.’ Aaya 13.”

“Li waral bu mujj ga matal ngir matale pexeem Yàlla ci mujj mi joxoon Yesaya fit ci xolam. Lu dul su fekke ne kàttani àddina yi taxaw a sàqoo ak Yuda? Lu dul su ndaw li Boroom bi yónni daj ak weddi ak aay? Yesaya gisoon na Buur bi, Boroom mbooloom xare yi; déggoon na woyug serafim yi: ‘Suuf sépp fees na ak ndamam,’ amoon na it digeb ne bataaxali Yexowa yi ngir Yuda buy delloo ginnaaw dinañu ànd ak dooley Xel mu Sell mi buy dëggal bàkkaar; te loolu tax na yonent bi am doole ngir liggéey bi nekkoon ci kanamam. Aaya 3. Ci biir yoonam bu yàgg te metti, dafa doon yóbbu ak moom fàttaliku njiñ mi. Diirub juróom-benn-fukk at walla lu ko ëpp, taxawoon na ci kanam doom yi Yuda ni yonent buy indi yaakaar, di gën a fit te gën a fit ci ay waxam yu jëm ci ndamug kërce gi ci jamono yiy ñëw.” Yonent yi ak Buur yi, 307–310.